

РЕЙТИНГ ДОБРОЧЕСНОСТІ, ВІДКРИТОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОСТІ ВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ГРОМАДСЬКА ОЦІНКА

МІЖНАРОДНИЙ
ФОНД
ВІДРОДЖЕННЯ

**РЕЙТИНГ ДОБРОЧЕСНОСТІ,
ВІДКРИТОСТІ ТА ЕКОЛОГІЧНОСТІ
ВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ
КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

ГРОМАДСЬКА ОЦІНКА

Громадська оцінка «Рейтинг доброчесності, відкритості та екологічності видобувних підприємств Кіровоградської області».

Авторський колектив: Шестакова Л.В., Бочаров-Туз В.В., Бриндак В.Є., Філенко В.В..

Громадська оцінка «Рейтинг доброчесності, відкритості та екологічності видобувних підприємств Кіровоградської області», є першою спробою незалежного оцінювання роботи суб'єктів, що здійснюють видобуток корисних копалин на території Кіровоградської області.

В ході дослідження, громадській оцінці було піддано окремі сфери діяльності видобувних підприємств, що діють в Кіровоградській області. А саме: а) інформаційна діяльність; б) діяльність, що призводить до забруднення навколишнього середовища; в) впровадження заходів по захисту та відновленню навколишнього середовища; г) фінансова діяльність; д) антикорупційна діяльність та запобігання конфлікту інтересів; є) деякі компоненти соціальної відповідальності.

Для отримання інформації були використані данні, отримані з відкритих джерел, змісту відповідей на інформаційні запити, а також експертні висновки і результати лабораторних досліджень. Спираючись на отриманні данні, автори наводять перелік рекомендацій, які варто врахувати видобувним підприємствам а також керівництву органів місцевого самоврядування.

Даний звіт буде корисним керівникам структурних підрозділів Кіровоградської обласної державної адміністрації, співробітникам органів місцевого самоврядування, працівникам інституцій, дотичних до питань здійснення видобутку корисних копалин, науковцям, журналістам та громадським активістам.

Ця публікація підготовлена в межах програми демократична практика, що здійснюється Міжнародним фондом "Відродження" в рамках проекту «Прозоре управління видобутком корисних копалин це шлях до сталого розвитку громади».

Думки, висновки та рекомендації належать авторам публікації і не обов'язково відображають погляди Міжнародного фонду "Відродження". Відповідальність за зміст публікації несе виключно громадська організація «Флора», м. Кропивницький, що виконувала проект "Прозоре управління видобутком корисних копалин це шлях до сталого розвитку громади".

ВСТУП

На сучасному етапі свого розвитку, економіка України знаходиться у кризовому становищі. Одним із вирішальних чинників, спроможних подолати кризу є належне забезпечення відповідних потреб економіки у мінерально-сировинній базі, а також її ефективне використання.

Мінерально-сировинна база України складається з майже 20 тисяч родовищ і проявів 117 видів корисних копалин, з яких 8290 родовищ і 1110 об'єктів обліку за 98 видами мінеральної сировини, мають промислове значення і обліковуються в державному балансі запасів корисних копалин [1].

Мінерально-сировинні ресурси на протязі багатьох років забезпечують вагому частку валового національного продукту. З видобутком і використанням корисних копалин пов'язано майже половина промислового потенціалу країни та значний відсоток її трудових ресурсів.

Разом з тим, в наслідок складного економічного становища, держава має негативну динаміку у сфері розвитку та функціонування гірничодобувного сектору. Україна має вкрай низькі обсяги здійснення геологозйомочних, пошукових та розвідувальних робіт. Як наслідок, швидкість та обсяги відтворення власного мінерально-сировинного комплексу не відповідають потребам держави та за роки незалежності призвели до знищення геологічних підприємств.

Нестача коштів та відсутність відповідної дієвої державної політики у цій сфері призвели до катастрофічного скорочення обсягів проведення геологорозвідувальних робіт. З початку 90-х років, приріст розвіданих запасів більшості стратегічних видів корисних копалин не компенсує їх видобуток. Разом з тим, відбувається і суттєве зниження обсягів видобутку корисних копалин. Так у 2011 році в Україні розроблялось 3349 родовищ. Станом на 21 грудня 2020 року кількість таких родовищ вже склала лише 2464.

В такій ситуації, з новим імпульсом актуалізується важливість розвитку мінерально-сировинної бази України. Фактично на всіх рівнях, представники влади сприймають розуміння необхідності активізації зусиль в цій сфері. Адже це дає кошти не лише для Державного бюджету а й для місцевих бюджетів. Тому в Україні чітко простежується

запит на розвиток гірничодобувної промисловості. Приміром у 2020 році, голова Кіровоградської обласної державної адміністрації, серед трьох стратегічних інвестиційних проектів для Кіровоградської області два пов'язує саме з розробкою родовищ [2].

Така увага до видобувної сфери у поєднанні з прагненнями України інтегруватись у Європейське співтовариство, ставить перед країною певні вимоги до практики здійснення видобутку та переробки корисних копалин. Зокрема до форм і методів роботи видобувних підприємств а також до практик взаємодії з місцевою владою та місцевими громадами.

Міжнародні стандарти, що висуваються до таких підприємств містяться у значній кількості Директив та Декларацій. В тому числі у Посібнику з належної старанності OECD для змістовної участі зацікавлених сторін у видобувному секторі та Директиві 2013/34/ЄС Європейського Парламенту і Ради про щорічну фінансову звітність, консолідовану фінансову звітність та пов'язані з ними звіти певних типів компаній [3]. Загалом, означені стандарти зосереджуються на регламентації таких аспектів, як доброчесність, прозорість, відкритість, соціальна відповідальність та екологічність.

Визнаючи важливість втілення цих стандартів, Кабінет Міністрів України, у плані діяльності Уряду на 2020 рік, пунктом 9.3 передбачив наступне завдання – «Перетворення сфери користування надрами в прозору, недискримінаційну та інвестиційно привабливу галузь» [4]. Разом з тим, законодавчі новели, направлені на підвищення прозорості видобувних підприємств, як правило зосереджуються на великих підприємствах.

В такій ситуації актуалізується важливість розширення практики імплементації згаданих міжнародних стандартів у діяльність невеликих суб'єктів господарювання, що здійснюють видобуток на місцевому рівні.

З метою визначення сучасного стану видобувних підприємств саме місцевого рівня у поєднанні з великими підприємствами, що діють на рівні регіону, було здійснено громадську оцінку «Рейтинг екологічності та доброчесності добувних підприємств Кіровоградської області».

Дослідження є першою спробою оцінити рівень доброчесності, відкритості, прозорості та екологічності видобувних підприємств, що здійснюють видобуток на території Кіровоградської області.

Видання може бути корисним для керівництва гірничодобувних підприємств при формуван-

ні відповідних політик роботи, керівництва органів місцевого самоврядування а також для громадських активістів та мешканців місцевих громад. Окрім того, окремі аспекти дослідження містять інформацію, що є корисною для екоактивістів, які переймаються питаннями екологічності видобувної галузі України.

ВИСЛІВ ПОДЯКИ

Дана публікація була підготовлена в рамках реалізації проектної ініціативи «Прозоре управління видобутком корисних копалин це шлях до сталого розвитку громади». Ініціатива була реалізована командою громадської організації «Флора». Громадська оцінка не могла бути здійснена без допомоги та вкладу багатьох організацій та експертів.

Команда ГО «Флора», яка працювала над розробкою методології та здійснювала дослідження особливу подяку висловлює Міжнародному Фонду «Відродження», за ресурсну підтримку у реалізації проекту.

Успішність громадської оцінки роботи видобувних підприємств Кіровоградської області зумовлена ефективною експертною та методичною підтримкою. За надання рецензій на методологію громадської оцінки «Рейтинг екологічності та доброчесності добувних підприємств

Кіровоградської області» і експертні поради щодо інструментів отримання інформації, окрему подяку висловлюємо:

Бриндак Вікторії Євгеніївни, начальнику відділу паливно-енергетичного комплексу та надрокористування департаменту екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу Кіровоградської обласної державної адміністрації.

Філенко Віталію, голові правління Асоціації ЕнергоТранспарентність.

За сприяння у здійсненні оцінки відкритості видобувних підприємств команда проекту визначає вклад журналістки Дзюбак Анастасії.

Окрім того, організація визнає вклад та допомогу, що були надані студентами-консультантами юридичної клініки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Розділ I. Методологія

ГІПОТЕЗИ

Передумовою здійснення громадської оцінки є ряд чинників, які на нашу думку, можуть вважатись апіорними для України. В першу чергу це наявність корупційних проявів у роботі органів державної влади і місцевого самоврядування. А також корумпованість процесів, пов'язаних з веденням бізнесу. Цьому сприяє недостатньо ефективна система інформування громадськості про важливі аспекти роботи владних інституцій та суб'єктів, що здійснюють господарську діяльність. З іншого боку громадськість, особливо на місцевому рівні не проявляє достатнього інтересу до отримання суспільно важливої інформації, яка дозволяла б виявляти корупційні дії та екологічні ризики для місцевих громад. Зокрема у процесах діяльності суб'єктів, що здійснюють видобування корисних копалин.

- Всі вищезначені чинники, формують гіпотезу для здійснення громадської оцінки, яка виглядає наступним чином:
- Видобувні підприємства¹ Кіровоградської області, можуть допускати дії, що можуть розцінюватись як не доброчесні.
- Видобувні підприємства, що діють в Кіровоградській області, функціонують за споживацьким принципом по відношенню до територій розташування та місцевих громад.
- Діяльність видобувних підприємств Кіровоградської області є недостатньо відкритою та прозорою. Особливо у сферах, які містять інформацію, що підпадає під критерії суспільно

важливої (розподіл фінансів та негативний вплив на навколишнє середовище).

- Діяльність видобувних підприємств Кіровоградської області має суттєвий негативний вплив на екосистему територій розташування. Виходячи зі змісту вищезначених тез, що складають гіпотезу, було визначено предмет дослідження, загальну мету здійснення громадської оцінки, а також суб'єктів, діяльність яких була піддана громадському оцінюванню.

ПРЕДМЕТ ГРОМАДСЬКОЇ ОЦІНКИ

Основні показники щодо видобутку корисних копалин у Кіровоградській області

70 Родовищ дозволено розробляти

43 Підприємства мають право

41 Родовищ розробляється

29 Підприємств розробляють

Предметом дослідження є окремі сфери діяльності видобувних підприємств, що діють в Кіровоградській області. А саме: а) інформаційна діяльність; б) діяльність, що призводить до забруднення навколишнього середовища; в) впровадження заходів по захисту та відновленню навколишнього середовища; г) фінансова діяльність; д) антикорупційна діяльність та запобігання конфлікту інтересів; е) деякі компоненти соціальної відповідальності.

¹ Під формулюванням «підприємство», в межах дослідження, вважається будь-який суб'єкт, який відповідно до спеціального дозволу на користування надрами, здійснює видобуток корисних копалин на території Кіровоградської області.

СУБ'ЄКТ ГРОМАДСЬКОЇ ОЦІНКИ

Суб'єктом здійснення дослідження є 29 діючих² видобувних підприємств, що функціонують на території Кіровоградської області. Повний перелік суб'єктів міститься у додатку¹.

МЕТА ГРОМАДСЬКОЇ ОЦІНКИ

Встановлення відповідності або невідповідності дій суб'єктів оцінки критеріям екологічно дружнього та доброчесного видобувного підприємства з метою подальшого усунення виявлених невідповідностей та порушень.

ЗАВДАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ОЦІНКИ

1. Визначити рівень доброчесності діяльності видобувних підприємств Кіровоградської області.
2. Оцінити соціально-економічну складову діяльності суб'єктів, зокрема щодо поповнення місцевих бюджетів, впровадження соціально-відповідальних ініціатив, а також пом'якшенні негативного впливу на навколишнє середовище.
3. Визначити рівень прозорості та відкритості діяльності видобувних підприємств Кіровоградської області.
4. Оцінити екологічний вплив, що здійснюють видобувні підприємства Кіровоградської області на території їх розташування.

² Під терміном «діюче», в межах дослідження, розуміється підприємство, яке має дійсний спеціальний дозвіл на користування надрами, незалежно від того, чи здійснюється підприємством видобуток у період проведення громадської оцінки.

МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ

З метою визначення рівня відповідності, були розроблені спеціальні критерії. Тобто окремі максимально деталізовані аспекти роботи або певні юридичні факти, що можуть в будь-якій мірі свідчити про досліджувану сферу діяльності видобувного підприємства. Кожен критерій оцінювався фіксованими індикаторами, які визначались конкретними показниками. Такими показниками є чисельна оцінка (бали), яка визначалась по кожному з індикаторів, які представляли собою деталізацію кожного із завдань громадської оцінки. В ході здійснення дослідження, всі отримані оцінки, відповідно до кожного із завдань, були підсумовані. В результаті було отримано кінцеве число, яке демонструє рівень відповідності роботи видобувного підприємства розробленим критеріям. Визначене число також дозволяє опосередковано визначити рівень невідповідності суб'єкта, критеріям екологічно дружнього та доброчесного видобувного підприємства.

З метою визначення показників, було розроблено спеціальний інструментарій. Разом з тим, в межах даного дослідження, було застосовано не весь інструментарій, що пропонувався для використання.

Більш детально, опис інструментарію, критеріїв та індикаторів по кожному із завдань та максимально можливі бали, які може отримати суб'єкт дослідження, представлено далі.

Розділ II. Визначення рівня доброчесності діяльності видобувних підприємств Кіровоградської області

За основу розроблення критеріїв визначення рівня доброчесності діяльності видобувних підприємств Кіровоградської області, були взяті критерії та індикатори, які використовуються різними інституціями міжнародного та національного рівня. Базовими є підходи, що використовуються Організацією Економічного Співробітництва та Розвитку (The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD)). Зокрема, зафіксовані у Декларації про точність, доброчесність та прозорість у здійсненні міжнародного бізнесу та фінансів (Declaration on Propriety, Integrity and Transparency in the Conduct of International Business and Finance) [5]. Також були враховані деякі індикатори, що використовуються у керівництві саме для видобувних підприємств, а саме у Посібнику з належної старанності OECD для змістовної участі зацікавлених сторін у видобувному секторі (OECD Due Diligence Guidance for Meaningful Stakeholder Engagement in the Extractive Sector) [3].

Окрім того, для формування індикаторів та показників дослідження, були використані напрацювання, які були розроблені Громадською радою доброчесності (далі – ГРД). А саме, перелік індикаторів, які було розроблено з використанням кращих міжнародних практик у сфері доброчесності і етики суддів. Індикатори ГРД втілюють практики, зафіксовані у Бангалорських принципах поведінки суддів, коментарях до них, рекомендаціях Комітету Міністрів Ради Європи, висновках Венеційської комісії та Консультативної ради європейських суддів, а також з урахуванням положень Кодексу суддівської етики, Керівних положень Громадської ради міжнародних експертів щодо проведення оцінки доброчесності, знань та практичних навичок кандидатів на

посади суддів Вищого антикорупційного суду [6]. Разом з тим, розуміючи особливості нормативно-правового регулювання діяльності суб'єктів промислово-економічної діяльності та функцій, які вони виконують у правовій і соціальній державі, критерії та індикатори доброчесності ГРД, були відповідно адаптовані та дещо модернізовані.

До уваги також брались етичні вимоги, що висуваються до суб'єктів бізнес середовища щодо ведення соціально відповідального бізнесу. А саме, групу зовнішніх та внутрішніх аспектів роботи підприємства. Під час здійснення оцінки рівня доброчесності до уваги брались виключно внутрішні аспекти. Група зовнішніх аспектів діяльності видобувних підприємств увійшла до індикаторів завдання – «Оцінити соціально-економічну складову діяльності суб'єктів, зокрема щодо поповнення місцевих бюджетів, впровадження соціально-відповідальних ініціатив, а також пом'якшенні негативного впливу на навколишнє середовище» [7].

Окрім того, враховуючи те, що видобувні підприємства є суб'єктами трудового права, до набору індикаторів, включено маркери щодо різних аспектів дотримання та захисту трудових прав працівників.

З огляду на те, що деякі завдання при їх деталізації, можуть мати достатньо схожі критерії та індикатори, було прийнято рішення розподіляти їх у максимально можливій рівномірній кількості для кожного із завдань.

Загалом, перелік критеріїв і індикаторів із зазначенням показника (рівня оцінки для кожного з індикаторів), для завдання - визначити рівень доброчесності діяльності видобувних підприємств Кіровоградської області, представлено нижче, у таблиці №1.

Таблиця 1.

ПЕРЕЛІК КРИТЕРІЇВ ТА ІНДИКАТОРІВ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ПОКАЗНИКІВ (ОЦІНОК) ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ОЦІНКИ РІВНЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
Критерій 1: Незалежність та прихильність до доброчесної конкуренції		
<p>Керівництво не використовувало сумнівні способи отримання землі, встановлення юридичних фактів та набуття власності.</p> <p>Підприємство не здійснювало видобуток корисних копалин, в той час коли не мало правових підстав для цього (не отримано висновку оцінки впливу на довкілля, відсутність дозволів на водокористування, здійснення викидів у повітря тощо).</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Факти або будь-які повідомлення про використання керівництвом сумнівних способів отримання нерухомості та землі, встановлення юридичних фактів набуття власності, або видобутку корисних копалин, в той час коли не мало правових підстав для цього - відсутні. Підприємство доброчесно звітує та виконує відповідні норми законодавства.</p> <p>Середній показник (4-7). Керівництво один раз використовувало сумнівні способи отримання нерухомості та землі, встановлення юридичних фактів, набуття власності, або видобутку корисних копалин, в той час коли не мало правових підстав для цього. Підприємство не доброчесно звітує та не в повній мірі виконує відповідні норми законодавства.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство майже системно використовує сумнівні способи отримання нерухомості та землі, встановлення юридичних фактів, набуття власності, або видобутку корисних копалин, в той час коли не мало правових підстав для цього. Підприємство не доброчесно звітує та не в повній мірі виконує відповідні норми законодавства.</p>	<p>Вивчення даних аналітичної онлайн системи «You Control».</p> <p>Вивчення будь-яких інших релевантних джерел, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Open Data Bot. • Реєстр судових рішень України. • Рішення КОДА. • Геокадастр (звернути увагу на спеціальний дозвіл). • Інформаційні запити до місцевих рад. • Аналіз змісту виконавчих проваджень щодо підприємства. • Вивчення актів перевірок, здійснених суб'єктами державного нагляду та контролю. <p>Контент аналіз повідомлень у ЗМІ.</p>

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
Відсутня наявність представників місцевої (обласної) влади у керівних органах підприємства чи у складі бенефіціаріїв.	<p>Найвищий показник (8-10). Представники місцевої (обласної) влади відсутні у керівних органах підприємства чи у складі бенефіціаріїв.</p> <p>Середній показник (4-7). Представники місцевої (обласної) влади особисто відсутні у керівних органах підприємства чи у складі бенефіціаріїв однак там є їх прями родичі.</p> <p>Низький показник (1-3). Представники місцевої (обласної) влади є у керівних органах підприємства чи у складі бенефіціаріїв.</p>	Вивчення даних аналітичної онлайн системи «YouControl». Вивчення будь-яких інших релевантних джерел.
Підприємство не приймало участь у тендерних закупівлях, як учасник, дії якого можуть розцінюватись як не доброчесні.	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство не приймало участь у тендерних закупівлях, як учасник, дії якого можуть розцінюватись як не доброчесні.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство один або декілька разів приймало участь у тендерних закупівлях, як учасник, дії якого можуть розцінюватись як не доброчесні.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство майже систематично приймало участь у тендерних закупівлях, як учасник, дії якого можуть розцінюватись як не доброчесні.</p>	Вивчення даних електронних систем щодо проведення закупівель (Prozoro, Dozoro). Вивчення будь-яких інших релевантних джерел.

Критерій 2: Дотримання принципів законності

Підприємство³ немає судових рішень які фіксують недотримання підприємством будь-яких законодавчих норм або положень договорів (угод).

Найвищий показник (8-10). Підприємство не має будь-яких судових рішень щодо недотримання підприємством законодавчих норм або положень договорів (угод).

Середній показник (4-7). Існує одне судове рішення щодо недотримання підприємством законодавчих норм або положень договорів (угод).

Низький показник (1-3). Підприємство має «свіжі» судові рішення (більше одного) щодо недотримання підприємством законодавчих норм або положень договорів (угод).

Вивчення даних аналітичної онлайн системи «YouControl». Моніторинг Єдиного реєстру судових рішень України. Контент аналіз повідомлень у ЗМІ.

³ Під терміном «Підприємство» розуміється керівництво та будь-які інші особи, які мають певні керівні повноваження у роботі підприємства.

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
<p>Підприємство не є суб'єктом на який скаржились будь-які суб'єкти до правоохоронних органів (включаючи суд) а також до органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. На підприємство не були складені акти реагування щодо неналежного виконання податкових та інших обов'язків, пов'язаних з фінансовою діяльністю (або підприємство не перебувало в переліку боржників). Підприємство доброчесно звітує.</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Протягом останніх двох років чітко простежується ефективно реагування на отриманні зауваження від контролюючих органів. Кількість зауважень незначна.</p> <p>Середній показник (4-7). Протягом останніх двох років чітко простежується ефективно реагування на отриманні зауваження від контролюючих органів. Кількість зауважень доволі значна.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство є суб'єктом, на який систематично скаржаться різноманітні стейкхолдери і керівництво не вживає належних заходів реагування. Протягом останніх двох років підприємство є суб'єктом, на який складаються приписи про усунення будь-яких порушень а також акти реагування щодо неналежного виконання податкових та інших обов'язків, пов'язаних з фінансовою діяльністю (на систематичній основі). При цьому кількість таких приписів зростає і підприємство фактично не вживає ефективних заходів для поліпшення ситуації.</p>	<p>Написання інформаційних запитів до правоохоронних органів а також до органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Написання інформаційних запитів підприємствам.</p> <p>Інтерв'ювання керівництва підприємств.</p> <p>Контент аналіз сайтів підприємств (в разі їх наявності).</p> <p>Контент аналіз повідомлень у ЗМІ. Вивчення будь-яких інших релевантних джерел.</p> <p>Аналіз змісту виконавчих проваджень щодо підприємства.</p> <p>Вивчення актів перевірок, здійснених суб'єктами державного нагляду та контролю.</p>
<p>Підприємство не є суб'єктом щодо якого здійснюються слідчі дії (або судові розгляди, де відповідачем є підприємство).</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство не є суб'єктом щодо якого здійснюються слідчі дії (або судові розгляди, де відповідачем є підприємство).</p> <p>Середній показник (4-7). Кількість судових розглядів незначна.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство є суб'єктом щодо якого здійснюються слідчі дії (або судові розгляди, де відповідачем є підприємство).</p>	<p>Контент аналіз повідомлень у ЗМІ. Вивчення будь-яких інших релевантних джерел, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Open Data Bot. • «YouControl». • Сайту Кіровоградської обласної прокуратури.
<p>Щодо підприємства немає відкритих проваджень.</p>	<p>До уваги береться загальна кількість проваджень по відношенню до інших суб'єктів громадської оцінки.</p>	<p>Вивчення будь-яких інших релевантних джерел, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Open Data Bot. • «YouControl». <p>https://clarity-project.info</p>

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
<p>Підприємство не є суб'єктом що може або потенційно порушує норми трудового законодавства.</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Протягом останніх двох років підприємство не є суб'єктом який суттєво порушує норми трудового законодавства (кількість зауважень, виявлених за результатами перевірок – незначна).</p> <p>Середній показник (4-7). Протягом останніх двох років підприємство є суб'єктом який суттєво порушує норми трудового законодавства (кількість зауважень, виявлених за результатами перевірок – значна).</p> <p>Низький показник (1-3). Протягом останніх двох років підприємство є суб'єктом який суттєво порушує норми трудового законодавства (кількість зауважень, виявлених за результатами перевірок – значна). При цьому підприємство неефективно реагує на перевірки, а також існують розгляди скарг у інших інституціях.</p>	<p>Написання інформаційного запиту до Держпраці. Контент аналіз ЗМІ. Написання запиту до профспілки. Вивчення даних порталу - https://clarity-project.info Результати перевірок:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Державної служби України з питань праці. • Управління Державної служби України з питань праці у Кіровоградській області.
<p>Підприємство не порушує екологічні стандарти та норми, а також вимоги щодо геологічного вивчення надр та раціонального і ефективного використання надр України. Порушення відсутні також у інших релевантних сферах, зокрема щодо дотримання вимог санітарного законодавства та ін.</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Протягом останніх двох років підприємство не є суб'єктом який суттєво порушує норми природоохоронного законодавства (кількість зауважень, виявлених за результатами перевірок – незначна).</p> <p>Середній показник (4-7). Протягом останніх двох років підприємство є суб'єктом який суттєво порушує норми природоохоронного законодавства (кількість зауважень, виявлених за результатами перевірок – значна).</p> <p>Низький показник (1-3). Протягом останніх двох років підприємство є суб'єктом який суттєво порушує норми природоохоронного законодавства (кількість зауважень, виявлених за результатами перевірок – значна). При цьому підприємство неефективно реагує на перевірки, а також існують розгляди скарг в інших інституціях.</p>	<p>Контент аналіз ЗМІ. Вивчення даних порталу - https://clarity-project.info Результати перевірок:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Державної екологічної інспекції України. • Державної екологічної інспекції у Кіровоградській області. • Державної служби геології та надр України. • Державної інспекції ядерного регулювання України. • Головного управління Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області. • Державної служби України з надзвичайних ситуацій. • Та інших суб'єктів.

Розділ III. Оцінка соціально-економічної складової діяльності суб'єктів, зокрема щодо поповнення місцевих бюджетів, впровадження соціально-відповідальних ініціатив а також пом'якшенні негативного впливу на навколишнє середовище

Для розробки критеріїв та індикаторів здійснення оцінки соціально-економічної складової діяльності суб'єктів дослідження, було використано ситуаційний підхід. З метою дослідження того, яким чином підприємство впливає на територію свого розташування, до уваги були взяті деякі критерії, що застосовуються у національному законодавстві. Зокрема у Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2010 року № 235 [8]. Враховуючи наукові напрацювання, що в реаліях української економіки, визначають пріоритетним чинником ефективного господарювання взаємодію господарюючого суб'єкта з його соціальним середовищем, при здійсненні оцінки до уваги брались показники зовнішнього аспекту соціальної відповідальності. Такий підхід, є актуальним оскільки в умовах трансформації українського економічного простору перевага віддається гуманістичному підходу в управлінні, суттєво зростає роль соціальної корисності підприємств, що створюють перспективи розвитку окремим територіям, галузям та суспільству в цілому. Отже під час оцінювання підприємство розглядається

як динамічний компонент життєдіяльності системи суб'єктів, які складають місцеву громаду [9]. Тому особлива увага приділялась аналізу стану взаємодії підприємства з місцевою громадою, на території якої розташоване підприємство, а також з деякими іншими стейкхолдерами. Також враховуючи те, що підприємства активно впливають на природне середовище, здійснення громадської оцінки акцентує увагу на оцінюванні і цього аспекту роботи видобувних підприємств Кіровоградської області.

Окрім того, в ході розробки критеріїв та індикаторів здійснення оцінки соціально-економічної складової діяльності суб'єктів дослідження, до уваги було взято те, яким чином підприємства формують власний соціально-економічний розвиток. Показники та компоненти діяльності, які формують цей аспект функціонування, були адаптовані для мети дослідження [10].

Загалом, перелік критеріїв і індикаторів із зазначенням показника (рівня оцінки для кожного з індикаторів), для завдання - оцінити соціально-економічну складову діяльності суб'єктів, зокрема щодо поповнення місцевих бюджетів, впровадження соціально-відповідальних ініціатив а також пом'якшенні негативного впливу на навколишнє середовище, представлено нижче, в таблиці №2.

Таблиця 2.

ПЕРЕЛІК КРИТЕРІЇВ ТА ІНДИКАТОРІВ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ПОКАЗНИКІВ (ОЦІНОК) ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ, ЗОКРЕМА ЩОДО ПОПОВНЕННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ, ВПРОВАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНИХ ІНІЦІАТИВ А ТАКОЖ ПОМ'ЯКШЕННІ НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
Критерій 1: Позитивна активна участь у житті місцевої громади		
<p>Підприємство фінансує місцеві ініціативи території свого розташування та доброчесно сплачує усі податки та ренту. Підприємство має публічну стратегію соціального партнерства.</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство активно фінансує місцеві ініціативи території свого розташування та доброчесно сплачує усі податки та ренту. Підприємство має публічну стратегію соціального партнерства.</p> <p>Середній показник (4-7). Обсяги коштів, що направляються підприємством є незначними. Підприємство має практику співпраці з місцевою громадою у благодійній сфері але не має публічної стратегії соціального партнерства.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство цілком не відповідає змісту означеного індикатора.</p>	<p>Інтерв'ювання керівництва підприємств. Написання інформаційних запитів підприємствам. Написання інформаційних запитів до органів місцевого самоврядування. Контент ЗМІ. Моніторинг сайтів підприємств, РДА, ОТГ де територіально розташовано підприємство (шахта, кар'єр).</p>
<p>Керівництво підприємства приймає участь у громадському житті (входить до складу консультативно-дорадчих органів, долучається до благодійних ініціатив на рівні громади, приймає участь у практиках застосування інструментів місцевої демократії тощо).</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Керівництво підприємства приймає участь у громадському житті (входить до складу консультативно-дорадчих органів, долучається до благодійних ініціатив на рівні громади, приймає участь у практиках застосування інструментів місцевої демократії тощо).</p> <p>Середній показник (4-7). Керівництво підприємства приймає участь у громадському житті (входить до складу консультативно-дорадчих органів, долучається до благодійних ініціатив на рівні громади, приймає участь у практиках застосування інструментів місцевої демократії тощо). Але така участь не є ефективною.</p> <p>Низький показник (1-3). Керівництво підприємства не приймає участь у громадському житті (не входить до складу консультативно-дорадчих органів, не долучається до благодійних ініціатив тощо).</p>	<p>Інтерв'ювання керівництва підприємств. Написання інформаційних запитів підприємствам. Написання інформаційних запитів органам місцевого самоврядування. Моніторинг сайтів підприємств, РДА, ОТГ де територіально розташовано підприємство (шахта, кар'єр).</p>

Рейтинг доброчесності, відкритості та екологічності видобувних підприємств Кіровоградської області.

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
Підприємство покращує інфраструктуру території свого розташування.	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство покращує інфраструктуру території свого розташування.</p> <p>Середній показник (4-7). Покращення інфраструктури території, за рахунок підприємства відбувається в незначних масштабах.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство не покращує інфраструктуру території свого розташування.</p>	<p>Інтерв'ювання керівництва підприємств.</p> <p>Написання інформаційних запитів підприємствам.</p> <p>Написання інформаційних запитів до органів місцевого самоврядування.</p> <p>Контент-аналіз ЗМІ та соціальних мереж.</p> <p>Моніторинг сайтів підприємств, РДА, ОТГ де територіально розташовано підприємство (шахта, кар'єр).</p>
Критерій 2: Іноваційність та оптимальне реагування		
Підприємство інформує про вибухи та аварійні ситуації тощо.	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство інформує про вибухи та аварійні ситуації тощо.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство недостатньо інформує про вибухи та аварійні ситуації тощо.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство не інформує про вибухи та аварійні ситуації тощо.</p>	<p>Контент-аналіз ЗМІ та соціальних мереж.</p> <p>Моніторинг сайтів підприємств, РДА, ОТГ де територіально розташовано підприємство (шахта, кар'єр).</p>

Розділ IV. Визначити рівень прозорості та відкритості діяльності видобувних підприємств Кіровоградської області

В умовах поступової інтеграції української системи економіки до європейських стандартів, суттєво підвищується актуальність розвитку прозорості та відкритості суб'єктів господарювання. На сучасному етапі формування інституту транспарентності для суб'єктів бізнес діяльності, дуже складно чітко визначити критерії та стандарти, які мають бути впроваджені у видобувних підприємствах. Разом з тим, наукові напрацювання вітчизняних дослідників надають доволі значний матеріал для визначення критеріїв та індикаторів відкритості та прозорості для суб'єкта господарювання [11].

Окрім того, існує багато різноманітних стандартів що визначають умови для відкритої та прозорої діяльності органів публічної влади, зокрема у фінансово-економічній сфері [12].

Розуміючи особливості роботи видобувних суб'єктів господарювання, сучасний стан обліково-звітної практики, що має низький рівень транспарентності фінансової звітності, для розроблення критеріїв і індикаторів відкритості та прозорості

видобувних підприємств до уваги брались також підходи, що використовуються при проведенні емпіричних досліджень у дотичній сфері. Зокрема підхід, що був застосований Transparency International Ukraine при визначенні рівня прозорості й відкритості діяльності торговельних мереж в Україні [13].

Всі вищезгадані джерела, були покладені в основу розроблення критеріїв та індикаторів щодо здійснення оцінки транспарентності суб'єктів господарювання, що здійснюють саме видобувну діяльність. Окрім того, були враховані особливості щодо територіального розташування підприємств, їх належності до приватного чи державного управління а також обсяги їх виробництва.

Загалом, перелік критеріїв і індикаторів із зазначенням показника (рівня оцінки для кожного з індикаторів), для завдання – визначити рівень прозорості та відкритості діяльності видобувних підприємств Кіровоградської області, представлено нижче, в таблиці №3.

Таблиця 3.

ПЕРЕЛІК КРИТЕРІЇВ ТА ІНДИКАТОРІВ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ПОКАЗНИКІВ (ОЦІНОК) ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ВІДКРИТОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
Критерій 1: Фінансова відкритість		
<p>Підприємство розповсюджує інформацію про власний бюджет (основні бюджетні показники). Підприємство надало інформацію на всі інформаційні запити (звернення).</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство інформує про бюджетні показники всіх основних стейкхолдерів (Персонал, бізнес-партнерів, органи місцевої влади і місцевого самоврядування та місцеву громаду). Підприємство надало відповіді на всі інформаційні запити.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство інформує про бюджетні показники лише двох будь-яких суб'єктів з числа стейкхолдерів. Підприємство надало відповідь на інформаційний запит лише одного суб'єкту (або журналіста або ГО «Флора»).</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство не інформує будь-яких стейкхолдерів про бюджетні показники. Підприємство не надало відповіді на всі інформаційні запити.</p>	<p>Інтерв'ювання керівництва підприємств.</p> <p>Написання інформаційних запитів (звернень) підприємствам. Від ГО «Флора», журналіста та «студента». Зразки запитів містяться у додатках 2, 3 та 4.</p> <p>Написання інформаційних запитів до органів місцевого самоврядування.</p> <p>Опитування мешканців території, де розташоване підприємство.</p> <p>Контент аналіз ЗМІ.</p> <p>Контент аналіз сайтів підприємств, в разі їх наявності.</p>
Критерій 2: Організаційна відкритість та прозорість		
<p>Підприємство відкрито розповсюджує суспільно-важливу інформацію. Зокрема: а) екологічний звіт; б) звіт про соціальну відповідальність; в) інформацію про пріоритети розвитку; г) комплаєнс та антикорупційну політику; д) розкриття інформації про поведінку із відходами.</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство відкрито розповсюджує суспільно-важливу інформацію. Обсяги такої інформації та її види – доволі значні.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство відкрито розповсюджує суспільно-важливу інформацію. Однак обсяги такої інформації та її види – не значні.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство не розповсюджує суспільно-важливу інформацію.</p>	<p>Інтерв'ювання керівництва підприємств.</p> <p>Написання інформаційних запитів підприємствам.</p> <p>Написання інформаційних запитів до органів місцевого самоврядування.</p> <p>Контент аналіз ЗМІ.</p> <p>Контент аналіз сайтів підприємств, в разі їх наявності.</p>

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
Підприємство має власний сайт.	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство має власний сайт, який є доволі інформативним не лише з точки зору реклами продукції.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство має власний сайт, який є мало інформативним, за виключенням реклами продукції.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство не має власного сайту але присутня у інформаційному просторі за допомогою інших інструментів.</p>	

Розділ V. Оцінити екологічний вплив, що здійснюють видобувні підприємства Кіровоградської області на території їх розташування

З огляду на обсяги інформації, що можуть в тому чи іншому ступені охарактеризувати підприємство у контексті впливу на екологію, а також на доволі значні обсяги наукового матеріалу, розробка критеріїв та індикаторів ґрунтувалась на наступних підходах.

До уваги було взято основні вимоги, що витікають з норм чинного законодавства, що регулює сферу охорони навколишнього середовища. Визначальні критерії, сформовані на базисі розуміння того, що відповідно до Закону «Про охорону навколишнього природного середовища» невід'ємною умовою сталого економічного та соціального розвитку України є охорона навколишнього природного середовища, раціональне використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини. Тому суб'єкт господарської діяльності зобов'язаний не завдавати шкоди навколишньому середовищу та здоров'ю людей, а за завдану шкоду і збитки несе майнову та іншу встановлену законом відповідальність [14].

Виконання цього зобов'язання, передбачає зменшення техногенного впливу підприємства на навколишнє середовище, утилізацію відходів, планування раціонального використання обмежених та не відновлюваних ресурсів і відтворення відновлюваних, а також інші фактори [15].

Окрім того, для формування критеріїв оцінки екологічного впливу, що здійснюють видобувні підприємства Кіровоградської області на території їх розташування, було використано систему показників закріплених у «ДСТУ ISO 14031:2004 Екологічне керування. Настанови щодо оцінювання екологічної характеристики (ISO14031:1998, IDT)». Згаданий стандарт передбачає загальний підхід до формування системи показників оцінки екологічних результатів діяльності господарюючих об'єктів.

З метою розробки системи індикаторів, що дозволять оцінити екологічний вплив видобувних підприємств, були використані показники, що застосовуються у звітній документації, якою суб'єкти господарської діяльності звітують до відповідних органів виконавчої влади.

Також було використано підходи, що пропонуються у методичних рекомендаціях для проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування [16].

Загалом, перелік критеріїв і індикаторів із зазначенням показника (рівня оцінки для кожного з індикаторів), для завдання - оцінити екологічний вплив, що здійснюють видобувні підприємства Кіровоградської області на території їх розташування, представлено нижче, у таблиці №4.

Таблиця 4.

ПЕРЕЛІК КРИТЕРІЇВ ТА ІНДИКАТОРІВ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ПОКАЗНИКІВ (ОЦІНОК) ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ВИДОБУВНІ ПІДПРИЄМСТВА КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ТЕРИТОРІЇ ЇХ РОЗТАШУВАННЯ

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
Критерій 1: Екологічна свідомість підприємства		
<p>Підприємство використовує сучасне та ефективне обладнання і заходи для зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище або підприємство використовує все необхідне обладнання для здійснення необхідних вимірів (приміром для обліку об'ємів забору і скидання води, тощо).</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство має високий відсоток забезпеченості очисними спорудами та засобами, які дають високу ступінь очищення. Окрім того, підприємство впроваджує сучасні заходи та підходи для зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище. Підприємство використовує все необхідне обладнання для здійснення вимірів.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство лише частково використовує сучасне та ефективне обладнання і заходи для зменшення шкідливого впливу на навколишнє середовище. Однак існує тенденція до впровадження сучасних, ефективних технологій очищення та поводження з відходами.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство не приділяє достатньої уваги оновленню екологічного обладнання та підходів щодо зниження негативного впливу на навколишнє середовище. Також підприємство має низький відсоток забезпеченості очисними спорудами та засобами, які дають високу ступінь очищення. Підприємство не в повній мірі використовує необхідне обладнання для здійснення необхідних вимірів.</p>	<p>Інтерв'ювання керівництва підприємств.</p> <p>Написання інформаційних запитів підприємствам.</p> <p>Написання інформаційних запитів до:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Департаменту екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу Кіровоградської обласної державної адміністрації. • Державної продспожив служби України у Кіровоградській області. <p>Експертне опитування працівників Департаменту екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу Кіровоградської обласної державної адміністрації.</p> <p>Контент аналіз ЗМІ.</p> <p>Контент аналіз сайтів підприємств, в разі їх наявності.</p>

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
<p>Підприємство здійснює необхідні заміри та вносить достовірні відомості щодо даних, які вносяться у відповідні звітні форми (5-ГР, 2-ТП «водгосп», №1 «відходи» тощо).</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство здійснює необхідні заміри та вносить достовірні відомості щодо даних, які вносяться у відповідні звітні форми (5-ГР, 2-ТП «водгосп», №1 «відходи» тощо).</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство незадовільно здійснює необхідні заміри та вносить не достовірні відомості щодо даних, які вносяться у відповідні звітні форми (5-ГР, 2-ТП «водгосп», №1 «відходи» тощо).</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство грубо порушує норми щодо здійснення необхідних замірів та внесення достовірних відомостей щодо даних, які вносяться у відповідні звітні форми (5-ГР, 2-ТП «водгосп», №1 «відходи» тощо).</p>	<p>Звіти про здійснення перевірок Державною екологічною інспекцією та її регіональним підрозділом. Контент аналіз сайтів підприємств, в разі їх наявності. Аналіз відкритих джерел у мережі Інтернет, зокрема порталу - https://clarity-project.info</p>

Критерій 2: Незначний негативний вплив на навколишнє середовище

<p>Підприємство не порушує вимог щодо поводження з промисловими та побутовими відходами. Підприємство не порушує технології, що висуваються для утилізації різних видів відходів.</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство не порушує вимог щодо поводження з промисловими та побутовими відходами. Підприємство не порушує технології, що висуваються для утилізації різних видів відходів.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство незадовільно виконує вимоги щодо поводження з промисловими та побутовими відходами. Підприємство незадовільно використовує технології, що висуваються для утилізації різних видів відходів.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство грубо не виконує дані вимоги.</p>	<p>Звіти про здійснення перевірок Державною екологічною інспекцією та її регіональним підрозділом. Контент аналіз сайтів підприємств, в разі їх наявності. Аналіз відкритих джерел у мережі Інтернет, зокрема порталу - https://clarity-project.info</p>
---	---	---

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
<p>Підприємство не порушує правил водокористування та не здійснює вплив на водне середовище, що потенційно може призводити до забруднення.</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство не порушує правил водокористування та не здійснює вплив на водне середовище, що потенційно може призводити до забруднення.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство порушує правила водокористування та здійснює вплив на водне середовище, що потенційно може призводити до забруднення (але такий вплив не є системним та грубим).</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство порушує правила водокористування та здійснює негативний вплив на водне середовище (такий вплив є системним та грубим).</p>	<p>Звіти про здійснення перевірок Державною екологічною інспекцією та її регіональним підрозділом. Результати моніторингу Держводагентства.</p> <p>Контент аналіз сайтів підприємств, в разі їх наявності.</p> <p>Аналіз відкритих джерел у мережі Інтернет, зокрема порталу - https://clarity-project.info</p>
<p>Підприємство не порушує порядок здійснення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Підприємство не порушує інші вимоги та правила експлуатації, порушення яких призводить або потенційно може призводити до забруднення атмосферного повітря.</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство не має порушень у даному індикаторі.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство має порушення у виконанні даного індикатору, але вони не є грубими та системними.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство грубо та системно порушує норми та вимоги, викладені у даному індикаторі.</p>	<p>Звіти про здійснення перевірок Державною екологічною інспекцією та її регіональним підрозділом. Контент аналіз сайтів підприємств, в разі їх наявності.</p> <p>Аналіз відкритих джерел у мережі Інтернет, зокрема порталу - https://clarity-project.info</p>
<p>Підприємство не справляє негативного впливу на довкілля через можливе або дійсне здійснення радіоактивних викидів.</p>	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство не має порушень у даному індикаторі.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство має порушення у виконанні даного індикатору, але вони не є грубими та системними.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство грубо та системно порушує норми та вимоги, викладені у даному індикаторі.</p>	<p>Звіти про здійснення перевірок Державною екологічною інспекцією та її регіональним підрозділом. Контент аналіз сайтів підприємств, в разі їх наявності.</p> <p>Аналіз відкритих джерел у мережі Інтернет, зокрема порталу - https://clarity-project.info</p>

Рейтинг доброчесності, відкритості та екологічності видобувних підприємств Кіровоградської області.

Індикатори	Показники що оцінюють індикатор	Інструмент отримання інформації
Оцінка кількісних показників за звітністю щодо радіоактивного та радіонового забруднення.	<p>Найвищий показник (8-10). Підприємство має не значні обсяги відповідних показників.</p> <p>Середній показник (4-7). Підприємство має середні обсяги відповідних показників.</p> <p>Низький показник (1-3). Підприємство має значні обсяги відповідних показників.</p>	Написання інформаційного запиту до Державної продспожив служби України у Кіровоградській області.

Розділ VI. Висновки за результатами громадської оцінки «Рейтинг екологічності та доброчесності добувних підприємств Кіровоградської області»

В ході здійснення оцінки, було отримано доволі значну кількість інформації. Разом з тим, деякі індикатори не були оцінені, що зумовлено відсутністю відповідних даних. Вкрай низькі показники по деяким індикаторам, на думку авторів дослідження, викликані цілим рядом причин. Зокрема, недостатністю уваги підприємств до певного кола питань та сфер діяльності, а також відсутністю або недостатньо ефективною роботою по узагальненню та аналізу релевантних даних в окремих сферах функціонування. Загалом, узагальнені результати щодо оцінки видобувних підприємств Кіровоградської області, представлено у додатку 5.

Звіт містить витяги з результатів перевірок видобувних підприємств Кіровоградської області, здійснених Державною інспекцією України а також її регіональним підрозділом в Кіровоградській області.

6.1. Узагальнені данні щодо оцінки рівня доброчесності

Загалом, суб'єкти громадської оцінки, продемонстрували недостатній рівень відповідності критеріям доброчесного підприємства. Середній показник рівня доброчесності склав 7.6 балів. Найвищий показник, 9.5 та 9.1 відзначено лише у двох компаній.

Однак, на думку авторів дослідження, такі високі показники не можна вважати достовірними в наслідок відсутності вичерпної інформації, необхідної для оцінки рівня доброчесності цих підприємств.

Разом з тим, майже половина (14) з оцінених суб'єктів видобутку набрали 8 і більше балів. Нижче 7, має кожне четверте підприємство. Найнижчий показник рівня доброчесності досягнув лише 5 балів. Таку оцінку має один суб'єкт дослідження, а саме - дочірнє підприємство «Кіровоградський обл. автодор» відкритого акціонерного товариства «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України». Єдине підприємство, що має державну форму власності, а саме «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» отримало 8 балів. При цьому приватне підприємство, ПАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» виявилось менш доброчесним з 6.4 балами.

В розрізі оцінки окремих показників доброчесності було визначено, що майже кожне третє підприємство мало практику здійснення незаконного видобутку корисних копалин. Загальна кількість таких кампаній склала - 28.5%.

«Суб'єкт господарювання після зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами не зупинив (припинив) проведення на наданій йому в

РІВЕНЬ ДОБРОЧЕСНОСТІ

ТОВ «Пріорітет»

ПрАТ «Капустянський гранітний кар'єр»

Середній показник

Дочірнє підприємство «Кіровоградський облавтодор» ВАТ «Державна АК «Автомобільні дороги України»

Однак, на думку авторів дослідження, такі високі показники не можна вважати достовірними, в наслідок відсутності вичерпаної інформації, необхідної для оцінки рівня доброчесності деяких підприємств.

>8

Майже половина підприємств (14)

<7

Кожне четверте підприємство

користування ділянці надр роботи, передбачені спеціальним дозволом на користування надрами». Мале підприємство «Армікс» у формі товариства з обмеженою відповідальністю.

Майже кожне друге підприємство мало практику діяльності без наявного повного пакету всіх, необхідних дозволів. Загальна кількість таких суб'єктів досягла 47.6%.

«Під час проведення перевірки виявлені джерела викидів, які не враховані до дозволу на викиди стаціонарних джерел в атмосферне повітря». Дочірнє підприємство «Світловодський завод силікат-

них виробів» АТЗТ «Кіровоградбудматеріали».

Серед таких підприємств, найпоширенішою була практика діяльності без повного пакету дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферу. Загальна кількість таких суб'єктів склала 42.8%.

«При обстеженні підприємства виявлені джерела утворення викидів, які не обліковані в матеріалах інвентаризації джерел викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від вище зазначених джерел утворення та джерел викидів відсутній». Приватне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат».

Кількість видобувних кампаній, які мали практику діяльності без дозволів на спеціальне водокористування значно нижча. Загальна кількість підприємств, під час перевірки яких була зафіксована практика такої діяльності досягла лише 9.5%.

«Підприємство здійснює відкачку кар'єрних вод з кар'єру без дозволу на спеціальне водокористування». Приватне акціонерне товариство «Заваллівський графітовий комбінат».

47,6%

Підприємств мали практику діяльності без наявного повного пакета всіх, необхідних дозволів.

42,8%

Підприємств не мали повного пакета дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферу.

28,5%

Підприємств мали практику здійснення незаконного видобутку корисних копалин

9,5%

Підприємств мали практику діяльності без дозволів на спеціальне водокористування

«Суб'єкт господарювання після зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами не зупинив (припинив) проведення на наданій йому в користування ділянці надр роботи, передбачені спеціальним дозволом на користування надрами».

Мале товариство «Армікс» у формі товариства з обмеженою відповідальністю

«Під час проведення перевірки виявлені джерела викидів, які не враховані до дозволу на викиди стандартних джерел в атмосферне повітря»

Дочірнє підприємство «Світловодський завод силікатних виробів» АТЗТ «Кіровоградбудматеріали»

«Підприємство здійснює відкачку кар'єрних вод з кар'єру без дозволу на спеціальне водокористування».

Приватне акціонерне товариство «Завальський графітовий комбінат»

6.2. Узагальнені данні щодо оцінки соціально-економічної складової діяльності, зокрема щодо поповнення місцевих бюджетів, впровадження соціально-відповідальних ініціатив а також пом'якшенні негативного впливу на навколишнє середовище

Оцінити в повному обсягу цей компонент діяльності підприємств не вдалось. Із відкритих джерел та зі змісту відповідей на інформаційний запит, було отримано релевантну інформацію лише щодо семи суб'єктів громадської оцінки. Найвищі бали (більше 9) отримали приватне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат», державне підприємство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» та товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма «ВЕЛТА». Показовим позитивним прикладом є наявність практики укладання спільного з місцевою радою Меморанду-

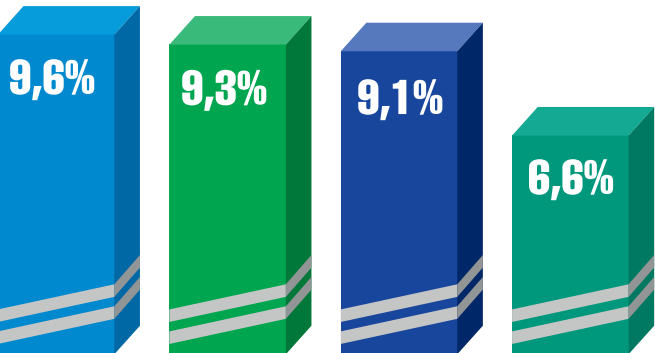
РІВЕНЬ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Державне підприємство "Східний гірничо-збагачувальний комбінат"

Приватне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»

Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма "ВЕЛТА"

Публічне акціонерне товариство «Кіровоградське рудоуправління»

З відкритих джерел та зі змісту відповідей на інформаційний запит, було отримано релевантну інформацію лише щодо семи суб'єктів громадської оцінки.

ДП "Східний гірничо-збагачувальний комбінат" має практику укладання спільних Меморандумів про взаємодію з Кіровоградською ОДА, обласною радою та міською радою міста Кропивницького.

му, що передбачає впровадження соціально-відповідальних ініціатив. Приміром такі Меморандуми існують між державним підприємством «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», Кіровоградською обласною радою і державною адміністрацією та Міською радою міста Кропивницького.

Інші підприємства, які отримали менші бали також мали певні активності у цій сфері. Наприклад товариство з обмеженою відповідальністю «ЮССА», свого часу, коли підприємство працювало на повну потужність, надавало допомогу дитячому інтернату. Доволі прогресивною є практика проведення соціальних конкурсів на місцевому рівні за участю приватного акціонерного товариства «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» а також закупівля товариством апаратів ШВЛ для Петрівської центральної районної лікарні.

6.3. Узагальнені данні щодо оцінки рівня прозорості та відкритості діяльності

Загалом, суб'єкти громадської оцінки продемонстрували вкрай низький рівень відкритості та прозорості. Середній показник цього аспекту діяльності підприємств склав – 2,9 балів. Найвищі показники отримали державне підприємство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», приватне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат», публічне акціонерне товариство «Кіровоградське рудоуправління» та товариство з

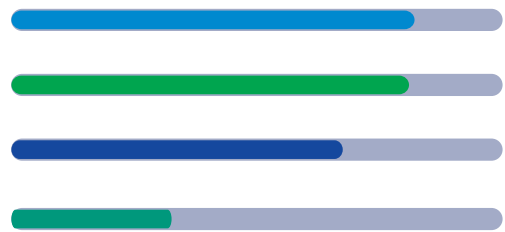
РІВЕНЬ ВІДКРИТОСТІ ТА ПРОЗОРОСТІ

7,3

7,2

6,0

2,9

- Державне підприємство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»
- Приватне акціонерне товариство "Центральний гірничо-збагачувальний комбінат"
- Публічне акціонерне товариство "Кіровоградська рудоуправління"
- Середній показник

62%

Підприємств набрали лише 2 бали

Підприємств не надали відповідей на звернення

82,7%

72,5%

Підприємств не мають власних сайтів

обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма «ВЕЛТА». Вказані підприємства отримали - 7,3, 7,2, 6,0 та 5,6 балів відповідно. Узагальнено, більше 4 балів отримали лише 6 суб'єктів громадської оцінки, що складає – 20,7%. Водночас 62% підприємств набрали лише 2 бали.

Приблизно кожна третій суб'єкт видобутку (27,5%) мають власні сайти. Однак як правило такі сайти виступають лише в якості рекламного майданчику для продукції. Невеликим виключенням є сайти державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», приватного акціонерного товариства «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат», та товариства з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційної фірми «ВЕЛТА». Сайти означених підприємств мають інформацію щодо фінансової діяльності та деяких інших важливих тематик, що не пов'язані безпосередньо з питаннями продажу продукції. Абсолютно закритою виявилась наступна інформація: а) екологічний звіт; б) звіт про соціальну відповідальність; в) інформацію про пріоритети розвитку (за невеликим виключенням); г) комплаєнс та антикорупційні політики; д) про поведінку із відходами. Інша інформація, приміром щодо порушення прав людини, гендерні аспекти а також інформація про здійснення закупівель у місцевих громадах не була предметом пошуку у ході здійснення оцінки. Основною причиною є загальний брак інформації про роботу підприємств.

Важливим з точки зору оцінки відкритості є те, наскільки суб'єкти дослідження відповіли на звернення з проханням надати інформацію. В ході дослідження кожному підприємству були направлені звернення з проханням надати суспільно важливу інформацію про різні аспекти діяльності підприємства. Запити були написані від реальних суб'єктів, а саме, громадської організації «Флора», звичайного громадянина (студента) та журналіста. В результаті було визначено, що 24 підприємства, взагалі не надали відповідей на жодне із звернень, що складає – 82,7%. На запит від ГО «Флора» відповідь надали три підприємства (Державне підприємство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», приватне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» та товариство з обмеженою відповідальністю «ЮССА»). На запит журналіста надали відповідь два підприємства (Дочірнє підприєм-

ство «Кіровоградський обл.автодор» відкритого акціонерного товариства «Державна акціонерна компанія «Автомобільні дороги України» та товариство з обмеженою відповідальністю «Сонек»). На запит громадянина відповіли два підприємства - державне підприємство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» та товариство з обмеженою відповідальністю «ЮССА»).

6.4. Узагальнені данні щодо оцінки рівня екологічності видобувних підприємств, що здійснюють видобуток корисних копалин в Кіровоградській області

Оцінити рівень екологічності абсолютно всіх видобувних підприємств Кіровоградської області не вдалось в наслідок відсутності доступу до відповідної інформації. Загалом, в ході проведення дослідження, не було отримано інформації, що дозволила би здійснити таку оцінку щодо вісьмох суб'єктів моніторингу. Таким чином, фактично було оцінено рівень екологічності лише 21 підприємства, результати оцінки яких представлено нижче.

Узагальненні данні щодо оцінки рівня екологічності, свідчать про відсутність у абсолютної більшості підприємств зразкового відношення до збереження навколишнього середовища та захисту місцевих громад від негативного впливу внаслідок здійснення видобутку корисних копалин. Загальний середній показник рівня екологічності складає лише - 6,7. Найвищу оцінку отримало товариство з обмеженою відповідальністю «Горіхівський кар'єр» – 8,6 балів. Близькими до такого показника виявились ще три підприємства. А саме, товариство з обмеженою відповідальністю «Сонек», яке має - 8,4, публічне акціонерне товариство «Кіровоградграніт» з 8,2 балами та товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма «ВЕЛТА» - 8,2. Найнижчий рівень екологічності складає – 4,4 бали. Таку низьку оцінку отримали три підприємства: а) публічне акціонерне товариство «Завальський графітовий комбінат»; б) приватне підприємство «Новоукраїнський гранітний кар'єр»; в) публічне акціонерне товариство «Капустянський граніт».

В розрізі конкретних порушень, результати оцінки мають наступну картину. Фактично кожне п'яте, з оцінених підприємств, мало порушення у сфері ви-

РІВЕНЬ ЕКОЛОГІЧНОСТІ

Товариство з обмеженою відповідальністю «Горіхівський кар'єр»

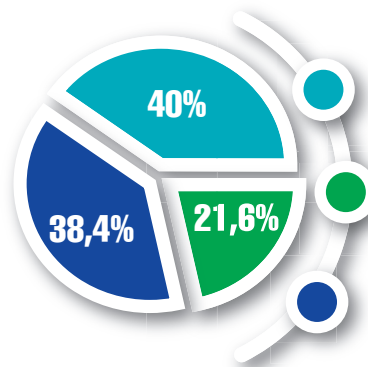
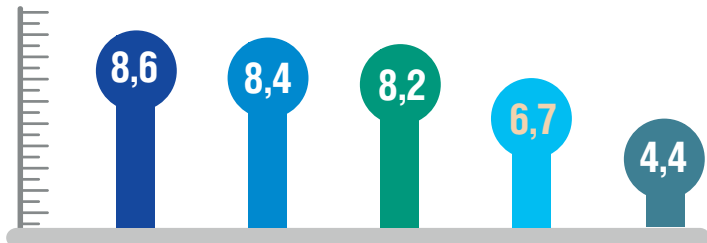
Товариство з обмеженою відповідальністю "Сонек"

1. Публічне акціонерне товариство «Кіровоградграніт»
2. ТОВ виробничо-комерційна фірма ВЕЛТА"

Середній показник

1. ПАТ "Завальський графітовий комбінат"
2. ПП "Новоукраїнський гранітний кар'єр"
3. ПАТ "Капустянський граніт"

Внаслідок труднощів з отриманням інформації, необхідної для здійснення оцінки рівня екологічності, аналізу було піддано лише 21 підприємство.

Порушення щодо поводження і відходами

Порушення щодо захисту води

Порушення щодо захисту повітря

конання Закону України «Про оцінку впливу на довкілля». Кількість таких суб'єктів склала 19%.

«Станом на час проведення перевірки (06.05.2020) дотримання вимог природоохоронного законодавства висновок з оцінки впливу на довкілля підприємством не отриманий при фактичному здійсненні технічного переоснащення у 2018 році». Публічне акціонерне Товариство «Завальський графітовий комбінат».

Майже кожне третє підприємство не здійснювало деяких інструментальних вимірювань викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел. Загальна кількість таких порушень була виявлена у 29% суб'єктів громадської оцінки.

«Заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин, а саме: Заходи щодо запобігання перевищення встановлених нормативів граничнодопустимих викидів в процесі виробництва; Заходи щодо остаточного припинення діяльності, пов'язаної з викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря, та приведення місця діяльності у задовільний стан; Заходи щодо здійснення контролю за дотриманням затверджених нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин. На момент проведення перевірки під-

приємством не виконані». Дочірнє підприємство «Світловодський завод силікатних виробів» АТЗТ «Кіровоградбудматеріали».

В ході дослідження, також зверталась увага на практику звітування підприємств. Так, в ре-

58%

Підприємств порушували технології поводження з відходами

53%

Підприємств не звітували або незадовільно вели звітну документацію щодо природокористування та забруднення довкілля

29%

Підприємств не здійснювали деяких інструментальних вимірювань викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря

19%

Підприємств здійснювали скиди недостатньо очищених зворотних вод

19%

Підприємств порушували ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля»

Рейтинг доброчесності, відкритості та екологічності видобувних підприємств Кіровоградської області.

зультаті моніторингу відкритої інформації, було з'ясовано, що кожне друге підприємство, порушувало вимоги щодо звітування. Кількість підприємств, які не звітували або незадовільно вели звітну документацію щодо природокористування та забруднення довкілля слала - 53%.

«Декларація про утворення відходів за 2018 рік подана не по усім видам відходів, що утворюються. Статистична звітність за типовою формою № 1 відходи (річна) за 2018 рік подається недостовірно. Журнал обліку руху відходів за формою № 1-ВТ ведеться, але з порушенням не по усім видам відходів». Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕЛГРАН».

«До держстатспостереження форма 5 – ГР за 2018 рік внесені недостовірні відомості щодо даних про видобуток корисних копалин». Мале підприємство «Армікс» у формі товариства з обмеженою відповідальністю.

Деяко меншою є кількість видобувних кампаній, які порушували норми щодо водокористування. Загальна кількість підприємств, які здійснювали скиди недостатньо очищених зворотних вод (не доведення до нормативів (ГДС) забруднюючих речовин) досягла - 19%. Тобто фактично кожне п'яте підприємство мало практику реального забруднення поверхневих вод.

«Порушено технологічний регламент очистки шахтних вод від урану, природних радіонуклідів та зважених речовин: протягом 2019 року не здійснювалась фільтрація нижніх зливів відстоювання і освітлення – згущуючих осадів на дисковому вакуум-фільтрі (відходи «кека фільтрації») у зв'язку з поломкою дискового вакуум-фільтру». Державне підприємство «Східний гірничо-збагачувальний комбінат».

Найбільша кількість порушень зафіксована у сфері поводження із відходами. Так в результаті дослідження було визначено, що кожне другий суб'єкт громадської оцінки порушував відповідні норми. Кількість підприємств, які порушували технології поводження з відходами склала - 58%.

«На ділянці гірничотранспортного цеху виявлено факти порушення правил зберігання відходів – відходи різних класів небезпеки змішуються та розміщуються у загальних контейнерах; Контейнери для відходів мають пошкоджені днища, що сприяє висипанню та протіканню відходів; У на-

яву реєстрову карту № 137 не враховані відходи «ізоляторів керамічних» та «брухту чорних металів». Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма «ВЕЛТА».

В розрізі окремих порушень, результати дослідження виглядають наступним чином. Всі порушення, що мали місце у роботі підприємств об'єднані у три групи. А саме: а) ті, що призводять або потенційно можуть призводити до забруднення повітря; б) такі, що призводять або потенційно можуть призводити до забруднення води; в) порушення щодо поводження з відходами. Як виявилось, найчастіше підприємства порушують норми щодо поводження з відходами. Серед усіх трьох груп, такі склали 40%. Приблизно таку ж кількість – 38,4% мали порушення що призводять або потенційно можуть призводити до забруднення повітря.

Кожна з груп порушень складалась з конкретних дій або бездіяльності підприємства у відповідній сфері. Нижче наведено опис конкретної дії або бездіяльності із зазначенням кількості, яку ця дія або бездіяльність має із загального обсягу порушень.

Не проводяться інструментальні вимірювання викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел – 10% з усіх видів порушень.

Здійснюється викид забруднюючих речовин, в тому числі джерелами, неврахованими у наявному дозволі - 15%.

Надання та ведення недостовірної звітності – 3,3%.

Не затверджено та не розроблено інструкцію з експлуатації установок очистки газу – 10%.

Здійснення скидів недостатньо очищених зворотних вод (не доведення до нормативів (ГДС) забруднюючих речовин) – 6,4%.

Порушено умови спеціального водокористування (невірний облік використання води, порушення правил експлуатації водогосподарських споруд тощо) – 10%.

Неподання звітів щодо водокористування – 5%.

Відсутній договір або акти про передачу відходів – 10%.

Незадовільна звітність (неподання звітів) щодо поводження з відходами – 10%.

Порушення технологій поводження з відходами – 20%.

ПЕРЕЛІК ПОРУШЕНЬ ЩОДО ЗАБРУДНЕННЯ ДОВКІЛЛЯ

Опис порушення	Загальна кількість порушень
Критерій 1: Порушення, що призводять або потенційно можуть призводити до забруднення повітря	
Не проводяться інструментальні вимірювання викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел.	10% з усіх видів порушень/
Здійснюється викид забруднюючих речовин, в тому числі джерелами, неврахованими у наявному дозволі.	15% з усіх видів порушень/
Надання та ведення недостовірної звітності.	3.3% з усіх видів порушень/
Не затверджено та не розроблено інструкцію з експлуатації установок очистки газу.	10% з усіх видів порушень/
Загальний відсоток з усіх видів порушень	38.4%
Критерій 2: Порушення, що призводять або потенційно можуть призводити до забруднення води	
Здійснення скидів недостатньо очищених зворотних вод (не доведення до нормативів (ГДС) забруднюючих речовин).	6.4% з усіх видів порушень/
Порушено умови спеціального водокористування (невірний облік використання води, порушення правил експлуатації водогосподарських споруд тощо).	10% з усіх видів порушень/
Неподання звітів щодо водокористування.	5% з усіх видів порушень/
Загальний відсоток з усіх видів порушень	21.6%
Критерій 3: Порушення, щодо поводження з відходами	
Відсутній договір або акти про передачу відходів.	10% з усіх видів порушень/
Незадовільна звітність (неподання звітів).	10% з усіх видів порушень/
Порушення технологій поводження з відходами.	20% з усіх видів порушень/
Загальний відсоток з усіх видів порушень	40%

Розділ VII. Рекомендації суб'єктам громадської оцінки

- Підвищити якість та екологічність технологічних процесів видобутку сировини, зокрема: а) вживати заходів для виконання вимог діючого законодавства щодо поводження з відходами; б) припинити практику здійснення скидів недостатньо очищених зворотних вод; тощо.
- Забезпечити практику задовільного ведення документації щодо природокористування та забруднення довкілля, а також практику звітування до відповідних суб'єктів.
- Здійснювати всі необхідні інструментальні виміри викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.
- Вживати заходів для викорінення практики здійснення діяльності без повного пакету всіх необхідних дозволів.
- Забезпечувати виконання законних вимог щодо здійснення необхідних платежів та податків.
- Запровадити практику розробки спільних з громадськістю та органом місцевого самоврядування, де територіально розташоване підприємство, документів щодо визначення механізмів співпраці у впровадженні компоненту соціальної відповідальності (Меморандумів та планів заходів із зазначенням фінансування).
- Впроваджувати практику здійснення публічних обговорень з громадськістю основних форм та напрямків витрачання коштів, які виділяються підприємством на благодійні цілі.
- Запроваджувати практику проведення підприємством конкурсів соціальних проектів для місцевих громад, де територіально здійснюється видобуток та переробка корисних копалин підприємством.
- Запровадити практику інформування органу місцевого самоврядування де територіально розташоване підприємство, про результати перевірок підприємства, здійснених суб'єктами державного нагляду та контролю.
- Запровадити практику інформування органу місцевого самоврядування де територіально розташоване підприємство, про вжиті заходи за результатами перевірок підприємства, здійснених суб'єктами державного нагляду та контролю.
- Здійснювати періодичне (приміром раз на рік) інформування максимально широкого кола стейкхолдерів про результати роботи підприємства з висвітленням інформації про: а) платежі здійснені та отримані підприємством; б) ситуацію про дотримання законодавства підприємством у сфері трудових прав, раціонального природокористування та захисту навколишнього середовища; в) проблеми, які має підприємство, тощо (таке інформування можна проводити на сайті, або в он-лайн режимі через можливості Інтернет-комунікацій, або через проведення прес-конференцій, чи будь-яким іншим способом).
- Збільшити інформативність сайтів підприємств.
- Запровадити практику проведення «Дня відкритих дверей» на підприємстві для громадськості та представників засобів масової інформації.
- Підвищити ефективність комплексного використання потенціалу мінерально-сировинної бази Кіровоградщини.
- Забезпечити ефективність та прозорість функціонування механізмів державно-приватного партнерства в області, шляхом створення багатосторонньої групи з імплементації ініціативи прозорості видобувних галузей на регіональному рівні, до якої мають увійти представники громадськості, видобувних кампаній та органів влади.

Додаток 1.

ПЕРЕЛІК ЮРИДИЧНИХ ОСІБ АБО ФІЗИЧНИХ ОСІБ ПІДПРИЄМЦІВ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ ВИДОБУТОК КОРИСНИХ КОПАЛИН НА ТЕРИТОРІЇ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(перелік сформовано станом на 19.10.2020)

№	Найменування видобувного підприємства	Адреса власника	Місце знаходження родовища	Мета користування надрами
1	Приватне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	50066 Дніпропетровська обл., м. Кривий ріг, Жовтневий р-н.	Кіровоградська обл. / Петрівський р-н / смт. Петрове 15 км на північ від смт. Петрове Кіровоградська обл. / Петрівський р-н / смт. Петрове 1,0 км на південний схід від смт. Петрове	Видобування залізистих кварцитів Видобування залізистих кварцитів
2	Акціонерне товариство "Кіровоградське рудоуправління"	27631 Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Катеринівка	Кіровоградська обл. / м. Кропивницький / Кропивницький р-н / м. Кропивницький 1,0 км на північ с. Обознівка	Видобування вторинних каолінів, придатних для виробництва вогнетривких виробів і цементу та питних і технічних підземних вод
3	Приватне акціонерне товариство "Заваллівський графітовий комбінат"	26334 Кіровоградська обл., Гайворонський р-н, смт. Гайворон, вул. Жовтнева, 14	Кіровоградська обл. / Гайворонський р-н / м. Гайворон південно-східна околиця смт. Завалля	Видобування графітових руд для виготовлення графітового концентрату, гранатових руд, придатних в якості абразивної сировини; кальцифірів, чарнокітів, придатних для виробництва щебеню та каменю будового
4	Товариство з додатковою відповідальністю "Кіровоградський механічний завод"	27652 Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Первозванівка, вул. Шевченка, 2 / 1	Кіровоградська обл. / м. Кропивницький / Кропивницький р-н / м.Кропивницький 0,6 км на південь від с. Первозванівка	Видобування суглинків та пісків, придатних для закладки виробленого простору Інгульської шахти
5	Приватне акціонерне товариство "Капустинський гранітний кар'єр"	27124 Кіровоградська обл., Новоукраїнський р-н, с. Кам'яний міст	Кіровоградська обл. / Новоукраїнський р-н / м.Новоукраїнка 0.5 км на північний захід від с. Кам'яний Міст	Видобування гранітів, придатних для виробництва щебеню будівельного та каменю будового
6	Дочірнє підприємство "Світловодський завод силікатних виробів" АТЗТ "Кіровоград будматеріали"	27519 Кіровоградська обл., Світловодський р-н, с. Павлівка	Кіровоградська обл. / Світловодський р-н / м.Світловодськ 0,5 км на схід від с. Сverdлівка	Видобування пісків, придатних для виробництва цегли силікатної рядової повнотілої, придатних в якості компонента в'язучого для виробництва силікатних каменів, цегли та інших дрібно штучних пресованих виробів та для благоустрою, рекультивації, планування

Рейтинг доброчесності, відкритості та екологічності видобувних підприємств Кіровоградської області.

№	Найменування видобувного підприємства	Адреса власника	Місце знаходження родовища	Мета користування надрами
7	Приватне акціонерне товариство "Кіровоградграніт"	27641 Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Соколівське, вул. Шоссейна, 50	<p>Кіровоградська обл. / Кропивницький р-н / м. Кропивницький 1 км на схід від с. Нова Павлівка</p> <p>Кіровоградська обл. / Добровеличківський р-н / смт. Добровеличківка 1 км на північ від с. Кирилівка</p> <p>Кіровоградська обл. / Новгородківський р-н / смт. Новгородка 0,25 км на південь від смт. Новгородка</p> <p>Кіровоградська обл. / Кропивницький р-н / м. Кропивницький 0,5 км на південний захід від с. Грузьке</p> <p>Кіровоградська обл. Знам'янський р-н. Родовище Суботцівське</p>	<p>Видобування незмінених та порушених вивітрянням гранітів, придатних для виробництва щебеню будівельного та каменю бутового, відсів отримані при подрібненні гранітів придатні для рекультивациі, благоустрою та планування</p> <p>Видобування незмінених та порушених вивітрянням гранітів, придатних для виробництва щебеню будівельного та каменю бутового</p> <p>Видобування незмінених та порушених вивітрянням гранітів, придатних для виробництва будівельного щебеню та каменю бутового, відсів отримані при подрібненні гранітів придатні для рекультивациі, благоустрою та планування</p> <p>Видобування пісків, придатних для виготовлення штукатурних розчинів для опоряджувального шару та в якості компонента в'язучого для виробництва щільного силікатного бетону для дорожнього будівництва, для благоустрою, рекультивациі та планування.</p> <p>Гнейс, граніт</p>
8	Приватне підприємство "Новоукраїнський гранітний кар'єр"	27100 Кіровоградська обл., Новоукраїнський р-н, м. Новоукраїнка, вул. Короленка, 2-А	Кіровоградська обл. / Новоукраїнський р-н / м. Новоукраїнка 3,5 км на північний схід від м. Новоукраїнка	Видобування монцонітів, придатних для виробництва щебеню та каменю бутового, відсів подрібнення монцонітів придатні для упорядкування і планування територій
9	Мале підприємство "Армікс" у формі товариства з обмеженою відповідальністю	27652 Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Первозванівка, вул. Гагаріна, 1	Кіровоградська обл. / м. Кропивницький / Кропивницький р-н / м. Кропивницький 0,6 км на південний захід від с. Коноплянка	Видобування піщано-глинистих порід, придатних для гідрозакладки виробленого простору
10	Державне підприємство "Східний гірничо-збагачувальний комбінат"	52210 Дніпропетровська обл., м. Жовті води, вул. Горького, 2	<p>Кіровоградська обл. / м. Кропивницький / південно-східна частина / м. Кропивницький (Кропивницький)</p> <p>Кіровоградська обл. / м. Кропивницький південна околиця м. Кропивницький (Кропивницький)</p> <p>Кіровоградська обл. / Маловисківський р-н / м. Мала виска 5 км на південний захід від смт. Смоліне</p> <p>Кіровоградська обл. / Маловисківський р-н / м. Мала виска</p> <p>Кіровоградська обл. / Маловисківський р-н / м. Мала виска біля с. Олексіївка</p>	<p>Видобування уранових руд</p> <p>Видобування уранової руди з наступною її переробкою та збагаченням</p> <p>Видобування уранової руди з наступною її переробкою та збагаченням</p> <p>Видобування уранових руд</p> <p>Геологічне вивчення пісків, затвердження запасів ДКЗ України за промисловими категоріями</p>

№	Найменування видобувного підприємства	Адреса власника	Місце знаходження родовища	Мета користування надрами
11	Акціонерне товариство "Гайворонський спеціалізований кар'єр"	26300 Кіровоградська обл., Гайворонський р-н, м.Гайворон, пров. Кар'єрський, 2	Кіровоградська обл. / м.Кропивницький / Гайворонський р-н / м.Гайворон 0.5 км від південної околиці м. Гайворон	Видобування мігматитів, придатних для виробництва щебеню будівельного та каменю бутового, відсівів від дроблення кристалічних порід придатні для дорожнього будівництва, благоустрою та планування
12	Державне підприємство "Управління промислових підприємств державної адміністрації залізничного транспорту України"	30380 м.Київ, Солом'янський р-н, вул. Федорова, 32	Кіровоградська обл. / Знам'янський р-н / м. Знам'янка 0,5 км на південний схід від околиці с. Суботці	Видобування незмінених та порушених вивітрюванням гранітів, придатних для виробництва щебеню будівельного для баластового шару залізничної колії, відсівів отримані при подрібненні гранітів придатні для дорожнього будівництва, благоустрою, рекультивациі і планування
13	Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕЛГРАН"	27641 Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Соколівське	Кіровоградська обл. / Новоукраїнський р-н / м.Новоукраїнка 2 км на північний схід від с. Войнівка Кіровоградська обл. / Кропивницький р-н / м.Кропивницький 2 км на північний схід від с. Карлівка	Видобування гранітів, придатних для виробництва блоків, щебеню та каменю бутового Видобування незмінених гранітів, придатних для видобутку блоків та виробництва плит та облицювальних виробів з них, вивітрілі, порушені вивітрюванням граніти та відходи від виготовлення облицювальних виробів придатні для виробництва щебеню будівельного і каменю бутового, відсівів отримані при подрібненні гранітів придатні для благоустрою, рекультивациі і планування.
14	Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма "ВЕЛТА"	26014 Кіровоградська обл., Новомиргородський р-н, с. Коробчине, вул. Хутір Комінтерн, 3	Кіровоградська обл. / Новоукраїнський р-н / м.Новоукраїнка 5.0 км на північний схід від ст. Капустине	Видобування гранітів, придатних для виробництва блоків, каменю бутового та щебеню
14	Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна фірма "ВЕЛТА"	26014 Кіровоградська обл., Новомиргородський р-н, с. Коробчине, вул. Хутір Комінтерн, 3	Кіровоградська обл. / Новомиргородський р-н / м. Новомиргород західна околиця с. Коробчине	Видобування титанових руд з метою виробництва ільменітового концентрату
15	Приватне підприємство "КРОНА-В"	27630 Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Обознівка	Кіровоградська обл. / Кропивницький р-н / м.Кропивницький 1.5 км на південний схід від с. Обознівка	Видобування пісків, придатних для благоустрою, рекультивациі та планування територій

№	Найменування видобувного підприємства	Адреса власника	Місце знаходження родовища	Мета користування надрами
16	Акціонерне товариство "Капустянський граніт"	27124 Кіровоградська обл., Новоукраїнський р-н, с. Кам'яний міст	Кіровоградська обл. / Новоукраїнський р-н / м. Новоукраїнка 0.7 км на південний схід від с. Михайлівка	Видобування гранітів, придатних для видобутку блоків та виробництва плит і облицювальних виробів з них, порушені вивітрюванням граніти та відходи від видобування і обробки блоків придатні для виробництва щебенюбудівельного і каменю бутового, відсів отримані при подрібненні гранітів придатні для благоустрою, рекультивациі і планування
17	Дочірнє підприємство "Кіровоградський обл. автодор" відкритого акціонерного товариства "Державна акціонерна компанія "Автомобільні дороги України"	25015 м. Кропивницький, Подільський р-н, вул. Полтавська, 38	Кіровоградська обл. / Новоархангельський р-н / смт. Новоархангельськ 1 км на південь від с. Торговиця	Видобування мігматитів, придатних для виробництва щебеню будівельного та каменю бутового, відсів від подрібнення мігматитів придатні для дорожнього будівництва, упорядкування і планування територій
18	Товариство з обмеженою відповідальністю "Знам'янський граніт"	25006 Кіровоградська обл., м. Кропивницький, вул. Тимірязева, буд. 84. К.411	Кіровоградська обл. / Знам'янський р-н / м. Знам'янка 1.5 км на південний схід від с. Суботці	Видобування гнейсів, придатних для виробництва щебеню будівельного та каменю бутового
19	Товариство з обмеженою відповідальністю "Чарнокіт"	26332 Кіровоградська обл., Гайворонський р-н, смт. Салькове, вул. Павлова, 1	Кіровоградська обл. / Гайворонський р-н / м. Гайворон 12 км на північний захід від с. Саврань	Видобування незмінених та порушених вивітрюванням гранітів, придатних для виробництва щебеню будівельного, як заповнювач для бетонів гідротехнічних споруд, а також виготовлення бутового каменю. Відсів від подрібнення гранітів придатні для дорожнього будівництва, а також для благоустрою, рекультивациі та планування
			Кіровоградська обл. / Гайворонський р-н / м. Гайворон 2.0 км на північ від с. Завалля	Видобування незмінених та порушених вивітрюванням чарнокітів, придатних для виробництва щебеню будівельного та каменю бутового, відсів від подрібнення чарнокітів придатні для благоустрою, рекультивациі планування

№	Найменування видобувного підприємства	Адреса власника	Місце знаходження родовища	Мета користування надрами
20	Товариство з обмеженою відповідальністю "Ноксен"	25015 Кіровоградська обл., м.Кропивницький, вул. Євгена Маланюка, буд. 2	Кіровоградська обл. / м.Мала виска 3,0 км на північний схід від с. Мар'янопіль	Видобування незмінених гранітів, придатних для виробництва бордюрного каменю, блоків та облицювальних виробів з них, порушені вивітрюванням граніти та відходи виробництва придатні для виробництва каменю бутуватагощебеню будівельного, відсіву від подрібнення гранітів придатні для благоустрою, рекультивації та планування територій
21	Товариство з обмеженою відповідальністю "Сонек"	25015 м.Кропивницький, Подільський р-н. вул. Євгена Маланюка, 2	Кіровоградська обл. / Кропивницький р-н / м.Кропивницький 3,0 км на північний захід від м. Кропивницький	Видобування вторинних каолінів. придатних для виробництва вогнетривів та спільно залягаючих корисних копалин піщано-глинистих порід, придатних для закладки виробленого простору шахт та пісків, придатних для дорожнього будівництва та для благоустрою, планування та рекультивації
22	Товариство з обмеженою відповідальністю "ЮССА"	27000 Кіровоградська обл., Добровеличківський р-н, смт. Добровеличківка, вул. Степова, 10	Кіровоградська обл. / Добровеличківський р-н / смт.Добровеличківка 0,6 км на захід від західної околиці с. Скопіївка	Видобування гранітів, придатних для виробництва щебеню будівельного, відсіву від подрібнення гранітів придатні для благоустрою, рекультивації і планування
23	Товариство з обмеженою відповідальністю "Горіхівський кар'єр"	27124 Кіровоградська обл., Новоукраїнський р-н, с. Кам'яний міст	Кіровоградська обл. / Новоукраїнський р-н / м. Новоукраїнка 8 км на схід від зал. ст. Новоукраїнка	Видобування гранітів, придатних для виробництва щебеню будівельного та каменю бутового
24	Товариство з обмеженою відповідальністю "ТД КОМЕТА"	50000 Дніпропетровська обл., м. Кривийріг, Центрально-міський р-н, проспект Поштовий, буд. 1, офіс 11	Кіровоградська обл. / Новоукраїнський р-н / м. Новоукраїнка 1.5 км на північний захід від с. Євдокимівка	Видобування незмінених гранітів, придатних для видобутку блоків та виробництва плит і облицювальних виробів з них, порушені вивітрюванням граніту та відходи від виготовлення облицювальних виробів придатні для виробництва щебеню будівельного і каменю бутового, відсіву отримані при подрібненні гранітів придатні як компонент в'язучого для виробництва щільних силікатних бетонів і дорожнього будівництва, а також для благоустрою, рекультивації і планування.
25	Товариство з обмеженою відповідальністю "Компанія Кучеренко плюс"	28513 Кіровоградська обл., Долинський р-н, с. Никифорівка, вул. Давидова, 4	Кіровоградська обл. / Долинський р-н / м.Долинська 1,5 км на південь від с. Іванівка	Видобування незмінених та порушених вивітрюванням чарнокітів, придатних для виробництва щебеню будівельного і каменю бутового

№	Найменування видобувного підприємства	Адреса власника	Місце знаходження родовища	Мета користування надрами
26	Товариство з обмеженою відповідальністю "Спецпромремонт"	Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, Нікопольське шосе, 3	Кіровоградська обл. / Долинський р-н. Родовище – Гурівське	Граніт
27	Товариство з обмеженою відповідальністю "Укрбудінвест"	Кіровоградська обл., Кіровоградський р-н, с. Соколівське, проспект Комсомольський, 17-а	Кіровоградська обл./ Кропивницький р-н. Родовище – Соколівське	Суглинок
28	Товариство з обмеженою відповідальністю "Пріоритет"	Кіровоградська обл., Новоукраїнський р-н, м. Новоукраїнка, вул. Чайковського, 12-а	Кіровоградська обл./ Новоукраїнський р-н. Родовище - Новоукраїнське-1	Суглинок
29	Товариство з додатковою відповідальністю "Світловодське кар'єроуправління"	Кіровоградська обл., м. Світловодськ, смт Власівка, вул. Молодіжна, 53	Кіровоградська обл./ Світловодський р-н. Родовище - Власівське	Граніт

Додаток 2.

Директору
ДП "Східний гірничо-збагачувальний
комбінат"
Бендику А.М.

Редакторки інформаційного порталу

м. Кропивницький, вул. _____ 5,
25009.

Шановний Антоне Миколайовичу!

Звертаю Вашу увагу на положення статті 13 Закону України «Про інформацію», котра вказує на те, що Інформація про стан довкілля, зокрема про фактори, що впливають або можуть впливати на складові довкілля, не може бути віднесена до інформації з обмеженим доступом.

Також хочу наголосити, що інформація про шкідливі екологічні та інші негативні наслідки діяльності фізичних або юридичних осіб тощо є предметом суспільного інтересу і законодавство закріплює право громадськості знати цю інформацію

З огляду на вищевикладене та що відповідно до статті 26 Закону України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», яка гарантує право журналіста на вільне одержання, використання, поширення (публікацію) та зберігання інформації, прошу Вашого сприяння та надання відомостей, що стосуються наступного питання:

1. Чи впроваджувало Ваше підприємство будь-які нові, екологічні технології протягом 2017-2020 років, якщо так, то зазначте які саме?

Відповідь прошу електронною поштою на адресу: _____, або будь-яким іншим засобом поштового зв'язку на адресу:

м. Кропивницький, вул. _____, 5, 25009

_____
(дата)

_____
(підпис)

NGO "FLORA"

25009, Kirovograd, Kurgannast. 36/18 ap.2, [www. https://flora.kr.ua/](https://flora.kr.ua/)
tel. (067) 879 37 34, e-mail: ekoosvita@gmail.com

Вих. № 151
Від

Директору приватного
акціонерного товариства
«Центральний гірничо-
збагачувальний комбінат»
Шевчик Д. В.

Виконавчого директора
Громадської організації «Флора»
**Шестакової Людмили
Володимирівни**

Шановний Дмитро Володимировичу!

Висловлюємо Вам нашу повагу та готовність до співпраці у впровадженні будь-яких ініціатив, направлених на розвиток екологічно безпечного виробництва у видобувній промисловості.

На даний час ми проводимо громадську оцінку «Рейтинг екологічності та доброчесності добувних підприємств Кіровоградської області». В ході дослідження ми оцінюємо всі видобувні підприємства, що діють у Кіровоградській області на предмет доброчесності, відкритості, соціальної відповідальності та екологічності. За результатами оцінки буде складено загальний рейтинг. З метою здійснення оцінки щодо підпорядкованого Вам видобувного підприємства, просимо Вам надати будь-яку релевантну до наступних позицій інформацію, щодо роботи Вашого підприємства у Кіровоградській області, а саме:

1. Чи має підприємство практику розповсюдження інформації про власний бюджет (основні бюджетні показники)?
2. Чи має підприємство практику готувати та розповсюджувати екологічний звіт? Якщо так, то де можна з ним ознайомитись?

Завчасно дякуємо Вам за надану інформацію. Всі запитувані дані, просимо направити в будь-який зручний Вам спосіб, або у електронному вигляді на адресу: ekoosvita@gmail.com, або у друкованому на адресу: м. Кропивницький, вул. Т. Карпи 84, оф. 608. ГО «Флора».

З повагою та надією на співпрацю,

Виконавчий директор ГО «Флора»

Шестакова Людмила Володимирівна

Додаток 4.

**Директору
ПАТ «Центральний гірничо-збагачувальний
комбінат»
Шевчику Д.В.**

**Мунтян Ірини Юріївни
М. Кропивницький, вул. ХХХХХ**

Шановний Дмитре Володимировичу!

Звертаю Вашу увагу на те, що відповідно до ст. 34 Конституції України кожен має право на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, становить суспільний інтерес.

З огляду на зазначене вище, прошу Вас надати будь-яку релевантну до наступних позицій інформацію, щодо роботи Вашого підприємства у Кіровоградській області, а саме:

- Чи приймає Ваше підприємство участь у житті громади, де територіально здійснюється видобуток корисної копалини? Приміром керівництво входить до складу громадських рад, долучається до благодійних ініціатив, покращує інфраструктуру території розташування підприємства тощо.

Інформацію буде використано для підготовки наукової роботи щодо відкритості суб'єктів господарювання, що здійснюють видобуток корисних копалин на Кіровоградщині.

Завчасно дякуємо Вам за надану інформацію. Всі запитувані дані прошу направити в будь-який зручний спосіб, або у електронному вигляді на адресу: ХХХХ.

(дата)

(підпис)

**ПЕРЕЛІК УЗАГАЛЬНЕНИХ ПОКАЗНИКІВ ОТРИМАНИХ В ХОДІ ЗДІЙСНЕННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ОЦІНКИ
 ВИДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

№	Найменування видобувного підприємства	Рівень доброчесності ¹	Рівень соц.-екон. діяльності	Рівень прозорості та відкритості	Рівень екологічності
1	Приватне акціонерне товариство «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат»	6.4	9,3	7.2	6.4
2	Публічне акціонерне товариство "Кіровоградське рудоуправління"	8.2	6,6	6	6.8
3	Публічне акціонерне товариство "Заваллівський графітовий комбінат"	7.1	-	2,6	4.4
4	Товариство з додатковою відповідальністю "Кіровоградський механічний завод"	8.5 ²	-	2,3	7.8
5	Приватне акціонерне товариство "Капустинський гранітний кар'єр"	9.5 ³	-	2	-
6	Дочірнє підприємство "Світловодський завод силікатних виробів" АТЗТ "Кіровоград будматеріали"	6.7	4	2	5
7	Публічне акціонерне товариство "Кіровоградграніт"	8.2	-	3,3	8.2
8	Приватне підприємство "Новоукраїнський гранітний кар'єр"	7.8	-	2	4.4
9	Мале підприємство "Армікс" у формі товариства з обмеженою відповідальністю	7.5	-	2	6.8
10	Державне підприємство "Східний гірничо-збагачувальний комбінат"	8.0	9,6	7,3	5.3
11	Публічне акціонерне товариство "Гайворонський спеціалізований кар'єр"	7.5	-	3,6	7.4
12	Державне підприємство "Управління промислових підприємств державної адміністрації залізничного транспорту України"	7.2	-	2	-

№	Найменування видобувного підприємства	Рівень до- брочесності ¹	Рівень соц.-екон. діяльності	Рівень прозорості та відкритості	Рівень екологіч- ності
13	Товариство з обмеженою від- повідальністю "ЕЛГРАН"	8.3	-	4,6	7.2
14	Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо- комерційна фірма "ВЕЛТА"	8.1	9,1	5,6	8.2
15	Приватне підприємство "КРОНА-В"	8.4	-	2	-
16	Публічне акціонерне товариство "Капустянський граніт"	6.7	-	2	4.4
17	Дочірнє підприємство "Кі- ровоградський обл. автодор" відкритого акціонерного това- риства "Державна акціонерна компанія "Автомобільні дороги України"	5	-	2	-
18	Товариство з обмеженою від- повідальністю "Знам'янський граніт"	5.4	-	2	6.2
19	Товариство з обмеженою від- повідальністю "Чарнокіт"	7	-	2	7.8
20	Товариство з обмеженою від- повідальністю "Ноксен"	8.2	-	4,3	6
21	Товариство з обмеженою від- повідальністю "Сонек"	8.3	-	2	8.4
22	Товариство з обмеженою від- повідальністю "ЮССА"	8.5	6	3	-
23	Товариство з обмеженою відповідальністю "Горіхівський кар'єр"	6.5	-	2	8.6
24	Товариство з обмеженою від- повідальністю "ТД КОМЕТА"	6.8	-	2	4.8
25	Товариство з обмеженою відповідальністю "Компанія Кучеренко плюс"	8.5	-	2	6.6
26	Товариство з обмеженою відпо- відальністю "Спецпромремонт"	8	-	2	-
27	Товариство з обмеженою відповідальністю "Укрбудін- вест"	8.1	-	2	7.2
28	Товариство з обмеженою від- повідальністю "Пріоритет"	9.1	-	2	-

Рейтинг доброчесності, відкритості та екологічності видобувних підприємств Кіровоградської області.

№	Найменування видобувного підприємства	Рівень доброчесності ¹	Рівень соц.-екон. діяльності	Рівень прозорості та відкритості	Рівень екологічності
29	Товариство з додатковою відповідальністю "Світловодське кар'єроуправління"	6.5	3	2	-

¹ Оцінка здійснювалась станом на 10.11.2020 року.

² Відповідно до даних, за березень 2020 року, на підприємстві середньооблікова чисельність працівників складала 4 особи, що свідчить про майже фактичну відсутність функціонування підприємства. (таблиця Перелік підприємств порушників щодо мінімальної заробітної платні). Враховуючи цей фактор, у деяких індикаторах, показники були занижені, оскільки підприємства фактично майже не працювало і кількість працівників була не значна.

³ Разом з тим, дану оцінку можна вважати лише орієнтовною та скоріш за все не повною, оскільки в ході моніторингу не вдалось отримати інформації про результати перевірок підприємства.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року» 21 квітня 2011 року
№ 3268-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст.546.
2. Андрій Назаренко про 100 днів на посаді: Ставлю собі тверду четвірку. Медіапортал Dozor/ Режим доступу: <https://dozor.kr.ua/post/andrij-nazarenko-pro-100-dniv-na-posadi-stavlyu-sobitverdu-chetvirku--16779.html>
3. OECD Due Diligence Guidance for Meaningful Stakeholder Engagement in the Extractive Sector / Режим доступу: https://read.oecd-ilibrary.org/governance/oecd-due-diligence-guidance-for-meaningful-stakeholder-engagement-in-the-extractive-sector_9789264252462-en?fbclid=IwAR3WVrjsqRqXGor1oDUw-0fxkx4e-NgpGGvvtctDEPmMHxk_TOlq1tMtiOs#page2
4. Програма діяльності Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 471// Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-programi-diyalnosti-kabinetu-ministriv-t120620>.
5. Declaration on Propriety, Integrity and Transparency in the Conduct of International Business and Finance / Офіційний сайт OECD// Режим доступу: https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0383?fbclid=IwAR1aKCg7c1I_MbakhW8btkeHbCYDWE0qYOyNNkPs9cPU3Bz_c5TNdiME9C4..
6. Як ГРД оцінює суддів на доброчесність? / Сайт Громадської ради доброчесності // Режим доступу: <https://grd.gov.ua/news/iak-hrd-otsiniuiie-suddiv-na-dobrochesnist/>.
7. Соціально-відповідальний бізнес як один із напрямків розвитку вітчизняних суб'єктів господарювання Бондарук О.В., Державне управління ДонДУУ «Менеджер» №1(69) 2015 р. Стр. 72-77.
8. Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 березня 2010 року // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/235-2010-%D0%BF#Text>.
9. Соціально-економічний розвиток підприємства: сутність та видові прояви І. В. Тюха. Ефективна економіка № 6, 2012.
10. Економічне оцінювання соціальної ефективності локальних інтегрованих систем Механізм регулювання економіки, 2012, № 3 Н. Г. Міценко 1 стр. 66-76.
11. Реалізація принципів транспарентності суб'єктами господарювання. Л. Богуцька. Вісник Тернопільського національного економічного університету №4, 2017 р. с. 149-158.
12. Кодекс надлежащей практики по обеспечению прозрачности в бюджетно-налоговой сфере. Международный валютный фонд. 2007 год. Режим доступа: <https://www.imf.org/external/np/fad/trans/rus/manualr.pdf>.
13. Transparency of the enterprise: from theory to practice of evaluation (on the example of retail networks). Krasnokutska, N., Kruhlova, O., Kozub, V., & Mart kov, P. / Economic Annals-XXI (2019), 175(1-2), 58-62.
14. Закон України «Про охорону навколишнього середовища» 25 червня 1991 року
№ 1264-XII Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 41, ст.546.
15. Екологічно відповідальне підприємництво в Україні: правові аспекти. Г. Дорошенко. Юридична Газета. 2017. №23 (573).
16. Методичні рекомендації для проведення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування. М. Київ, 2019 р. с. 71.

ЗМІСТ

Вступ	3
Вислів подяки	4
Розділ I. Методологія	5
Розділ II. Визначення рівня доброчесності діяльності видобувних підприємств Кіровоградської області	7
Розділ III. Оцінка соціально-економічної складової діяльності суб'єктів, зокрема щодо поповнення місцевих бюджетів, впровадження соціально-відповідальних ініціатив а також пом'якшенні негативного впливу на навколишнє середовище	12
Розділ IV. Визначити рівень прозорості та відкритості діяльності видобувних підприємств Кіровоградської області	15
Розділ V. Оцінити екологічний вплив, що здійснюють видобувні підприємства Кіровоградської області на території їх розташування	18
Розділ VI. Висновки за результатами громадської оцінки «Рейтинг екологічності та доброчесності добувних підприємств Кіровоградської області»	23
Розділ VII. Рекомендації суб'єктам громадської оцінки	30
Додаток 1	31
Додаток 2	37
Додаток 3	38
Додаток 4	39
Додаток 5	40
Перелік використаних джерел	43

ГРОМАДСЬКА ОЦІНКА.

Рейтинг доброчесності, відкритості та екологічності видобувних підприємств Кіровоградської області.

45